

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 90/20

mun. Chișinău

07 iulie 2023

Inspector de integritate principal al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Victor RENȚA, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei **Stratila Valentina**, născut la XXXXX, IDNP XXXXXXXXX, domiciliat în XXXXXXXXXX, director al I.P. Liceul Teoretic „Constantin Stere” din satul Abaclia raionul Basarabeasca (*în continuare – director*), în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 18 aprilie 2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 3320 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Stratila Valentina, director.

La aceeași dată, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării și informațiilor anexate la aceasta, dna Stratila Valentina exercitând funcția de director, ar fi admis eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese prin angajarea în cadrul I.P. Liceul Teoretic „Constantin Stere” din satul Abaclia raionul Basarabeasca a dlui XXXXXX (soț), în funcție de operator și electrician.

În urma contrapunerii informației din sesizare cu informația din sistemul informațional „e-Integritate” s-a constatat că dna Stratila Valentina, exercitând funcția de director, angajat prin Ordinul nr. 12-p din 27.03.2017, deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale, prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. (e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

La 20 aprilie 2023, conform procesului-verbal de inițiere a controlului nr.56/17, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dnei Stratila Valentina, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-20/2606 din 21 aprilie 2023, Stratila Valentina a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Urmare solicitării de informații de la Direcția Învățământ General Basarabeasca nr.04-20/2607 din 21 aprilie 2023, și conform răspunsului înregistrat în cadrul Autorității la 12 mai 2023 cu nr. 4023, s-a constatat că dna Stratila Valentina, a depus declarația privind conflictul de interese real în care declară angajatorului (DÎG Basarabeasca) că se află în conflict de interese cu soțul (XXXXXX). Ulterior angajatorul a emis Ordinul nr.70 din 05.04.2023 „Cu privire la soluționarea conflictului de interese”, prin care delegă către o altă persoană cu competențe decizionale din cadrul instituției, responsabilitatea de emitere/adoptare a actelor administrative sau de luare a deciziei asupra angajatului XXXXX.

Potrivit materialelor anexate la sesizarea XXXXXXXX nr. 3320 din 18 aprilie 2023, s-a constatat că dna Stratila Valentina, exercitând funcția de director a emis acte administrative și a încheiat acte juridice în privința dlui XXXXXXXX (soț) după cum urmează:

- Contract individual de muncă nr. 241-A din 15.10.2018;
- Contract individual de muncă nr. 244-A din 15.04.2019;
- Contract individual de muncă nr. 267-B din 01.10.2019;
- Contract individual de muncă nr. 284 din 01.04.2020;
- Contract individual de muncă nr. 303 din 16.04.2021;
- Contract individual de muncă nr. 337 din 12.10.2021;
- Contract individual de muncă nr. 350 din 01.11.2022;
- Ordin nr.101 din 15.10.2018;
- Ordin nr.214 din 01.10.2019;
- Ordin nr.120 din 01.04.2020;
- Ordin nr.289 din 15.10.2020;
- Ordin nr.70 din 16.04.2021;
- Ordin nr.284 din 12.10.2021
- Ordin nr.211 din 01.10.2022;
- Ordin nr.71-A din 01.04.2022.

În scopul stabilirii relației de rudenie între Stratila Valentina (IDNP XXXXXXXX) și XXXXXXXX (IDNP XXXXXXXX), a fost accesat Registrul de stat al populației. Astfel, conform extrasului nr. de înregistrare 1606687083 și 1606686415 din 19.04.2023, s-a constatat că, dl XXXXXXXX în raport cu dna Stratila Valentina este soț/soție (act de căsătorie nr. XX din XXXXXXX, eliberat de S/S Abaclia)

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12 alin. (4) lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Stratila Valentina, deținând funcția de director, era obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 14 alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Conform art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana subiectului controlului, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Astfel, în conformitate cu art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, "Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Potrivit art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

La 05 mai 2023, dna Stratila Valentina, a prezentat în cadrul ANI punctul de vedere pe marginea aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, înregistrat cu nr. 3867.

Conform punctului de vedere Dumneaei a menționat următoarele: „În perioada de timp 2020-2022 a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese reale, prin emiterea actelor administrative care îl vizează pe dl XXXXXXXX care îi este soț și pe care la angajat periodic prin cumul în funcție de electrician și sezonier operator în sala cu cazane. Din necunoaștere, nu a declarat în scris acest fapt la timp organului ierarhic superior.

Funcțiile respective de electrician și operator în sala cu cazane nu se află în subordinea directă a directorului, dar în subordinea directorului adjunct pentru gospodărie, care prin atribuțiile sale de funcție îndeplinește tabelele de pontaj lunare, stabilește premiile, performanța și sporurile specifice pentru tot personalul nedidactic.

A făcut aceste angajări nu din interes personal, dar din necesitatea de personal calificat, deoarece ambele profesii cer instruire și atestare. Din funcția de la locul de bază, angajatul XXXXXXXX a avut pregătirea necesară. La sat nu este atât de simplu de găsit specialiști, mai ales când salariul este mic.

În toată această perioadă a depus declarația de avere și interese personale, idicând inclusiv și veniturile soțului, astfel asigurând transparența.

După anunțul de potențial conflict de interese, imediat a făcut declarație la organul ierarhic superior DÎG Basarabeasca și la 05.05.2023 a primit ordinul privind soluțiile de rezolvare a conflictului, în baza căruia a emis un ordin și la nivel de instituție”.

Conform art. 37 alin. (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, controlul nu poate fi inițiat în cazul în care de la admiterea conflictului de interese sau de la apariția stării de incompatibilitate, de restricție sau de limitare au trecut mai mult de trei ani, astfel sub incidența prezentului articol cad următoarele conflicte de interese consumate, admise de dna Stratila Valentina:

- Contract individual de muncă nr. 241-A din 15.10.2018;
- Contract individual de muncă nr. 244-A din 15.04.2019;
- Contract individual de muncă nr. 267-B din 01.10.2019;
- Contract individual de muncă nr. 284 din 01.04.2020;
- Ordin nr.101 din 15.10.2018;
- Ordin nr.214 din 01.10.2019;
- Ordin nr.120 din 01.04.2020;

Astfel, în urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că dna Stratila Valentina deținând funcția de director, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- nedeclararea în conformitate cu art. art. 12 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

- nesoluționarea în conformitate cu art. 14 alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real, prin emiterea actelor administrative și încheierea directă a actelor juridice, care vizează persoane ce îi sunt apropiate, și anume XXXXXXXX (soț), după cum urmează:

- Contract individual de muncă nr. 303 din 16.04.2021;
- Contract individual de muncă nr. 337 din 12.10.2021;
- Contract individual de muncă nr. 350 din 01.11.2022;
- Ordin nr.289 din 15.10.2020;
- Ordin nr.70 din 16.04.2021;
- Ordin nr.284 din 12.10.2021
- Ordin nr.211 din 01.10.2022;
- Ordin nr.71-A din 01.04.2022.

Urmare celor constatate, potrivit art. 23 alin. (4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale* stipulează următoarele, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 38 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care se stabilește că persoana supuse controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal sau decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prin prisma dispozițiilor art. 39 alin. (1) din aceeași Lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorului de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplicarea sancțiunii contravenționale, sau după. caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarat și aplică pentru această interdicție a ocupării o funcției publice sau de demnitate publică.

De asemenea, potrivit art. 39 alin. (2) *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natură abaterii, de număr și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciu adus interesului public și de funcția publică deținută.

Astfel, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate subliniază că a ținut cont de faptul că, prin acțiunile sale, deși aflate înafara cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese, dna Stratila Valentina nu se regăsește în lista subiecților declarării acțiunilor care au mai constituit obiectul anterior al procedurilor de control, nici nu a adus careva prejudiciu interesului public și nici funcției publice deținute.

Din aceste considerente, pentru abaterile comise, în privința dnei Stratila Valentina urmează a fi aplicată sancțiune contravențională conform Codului Contravențional al RM.

Ținând cont de cele menționate în prezentul act, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 37-39 din *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, art. 12,14,15

și 23 alin. (4) din *Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dna Stratila Valentina, exercitând funcția de director al I.P. Liceul Teoretic „Constantin Stere” din satul Abaclia raionul Basarabeasca, având interes personal rezultat din relațiile sale cu persoane apropiate, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese, fapt care a admis consumarea acestuia.

2. Se aduce la cunoștința dnei Stratila Valentina actul de constatare și se informează despre dreptul de a contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

Inspector de integritate principal

Victor RENȚA